

Р. П. Зорівчак, В. П. Казарін

Новикова Марія Олексіївна

НОВИКОВА Марія Олексіївна (псевд.: Марина Новикова, Мер'ям Тарухан; 11. 05. 1944, м. Барнаул Алтай. краю, РФ) – літературознавець, перекладознавець, культуролог. Дочка М. Новикової. Доктор філологічних наук (1982), професор (1985). Член НСПУ (1983), НСТДУ (1998). Премії «Золоте перо» Спілки перекладачів Болгарії (1986), ім. М. Лукаша СПУ (1990). Закін. Крим. пед. інститут (Сімферополь) та Київ. інститут іноз. мов (обидва – 1966). Учителювала; від 1965 – у Таврій. університеті (Сімферополь): 1983–86 – завідувач кафедри англ. мови, від 1986 – професор кафедри рос. та зарубіж. літ-ри, водночас 1993–98 – декан перекладац. ф-ту. Наукові дослідження: філол. та соціокультурні проблеми перекладу (інтерпретац., жанр., дискурсні та поліконтекстуал. моделі, стиль перекладача), літ-ри та культури (регіоналістика, інтеркультурологія, міфопоетика, символіка), символіка лінгвістики (інтеркомунікація, лінгвокультурологія, соціолінгвістика), фольклору (ритуалістика, символіка, інтерфольклористика). Авторка передмови та коментаря вид. «Українські замовляння» (К., 1993). Упорядниця й перекладачка антології поет. перекладів від Середньовіччя до 20 ст. «С Богом и платочек» (Москва, 2000), до якої увійшли твори Р. Бьорнса, Ю. Тувима, В. Шекспіра, Х. Ботева, Лесі Українки та ін., антології шотланд. поезії 13–20 ст. «Шотландии кровавая луна» (Сф., 2007).

Основні праці

Мир, на образ множимый. К., 1970; Прекрасен наш союз: Литература–переводчик–жизнь. К., 1986; Стиль автора и стиль перевода. К., 1987 (співавт.); Пушкинский космос: Языческая и христианская традиции в творчестве Пушкина. Москва, 1995; Символика в художественном тексте: Символика пространства (на матеріалі «Вечеров на хуторе близ Диканьки» Н. В.

Гоголя и их английских переводов): Учеб. пособ. 3., 1996 (співавт.); Міфи та місії. К., 2005; Крымский цикл стихотворений М. Зерова // Ученые зап. Тавричес. університета. Сер. Филология. 2007. Т. 20, № 2; Героические мотивы: люди Церкви // Культура народов Причерноморья: Сб. Сф., 2011. Вып. 211 (співавт.); Образ Крыма в творчестве зарубежных писателей (от Средневековья до XIX–XX вв.) // Філол. науки. 2014. Вип. 18 (співавт.); Ахматова. Данте. Крым: (К постановке проблемы) // Вопр. рус. лит-ры: Межвуз. науч. сб. Сф., 2014. Вып. 29 (співавт.); «...Ровно десять лет ходила: Под наганом» (А. А. Ахматова-Горенко и сэр Исайя Берлин) // Від бароко до постмодернізму. 2017. Вип. 21 (співавт.); «... Грозная анафема гудит» (загадки одного ахматовского восьмистишия) // Вісн. Харків. університету. Сер. Філологія. 2017. Вип. 76 (співавт.).

Рекомендована література

1. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу. К., 2004.

Бібліографічний опис:

Новикова Марія Олексіївна / Р. П. Зорівчак, В. П. Казарін // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-73040>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).